

คุณภาพชีวิตของนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการประมง
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย วิทยาเขตตรัง
Quality of Life of Students the Faculty of Science and Fisheries
Technology. Rajamangala University of Technology, Srivijaya Trang Campus
จันทรา อึ้งเอ็ง^{1*}

¹อาจารย์ ภาควิชาวิทยาศาสตร์กายภาพ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการประมง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย
จังหวัดตรัง 92150

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาระดับคุณภาพชีวิต และ เปรียบเทียบระดับคุณภาพชีวิตของนักศึกษา คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการประมง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย วิทยาเขตตรัง ที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกัน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ได้แก่นักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการประมง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย วิทยาเขตตรัง ชั้นปีที่ 1 – 4 จำนวน 310 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม ซึ่งทดสอบคุณภาพโดยการหาค่าความเชื่อมั่นตามวิธีของครอนบาค ได้ค่าเท่ากับ 0.92

ผลการวิจัยพบว่า

1. นักศึกษามีคุณภาพชีวิต โดยรวมอยู่ในระดับดี ซึ่งมีระดับคุณภาพชีวิตในด้านต่างๆ ได้แก่ ด้านความพึงพอใจในชีวิต ด้านอัตมโนทัศน์ และ ด้านสังคมและเศรษฐกิจ อยู่ในระดับดี ส่วนด้านสุขภาพและการทำงานของร่างกายอยู่ในระดับ ปานกลาง
2. การเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของนักศึกษาที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกัน พบว่า ชั้นปีที่กำลังศึกษาและสาขาวิชา เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของนักศึกษา

Abstract

The objectives of this research were to study about student's quality of life level of the Faculty of Science and Fisheries Technology, Rajamangala University of Technology, Srivijaya Trang Campus and compare student's quality of life level which each gets different personal factors. The research group is the 310 students who study in 1-4 years of the Faculty of Science and Fisheries Technology, Rajamangala University of Technology, Srivijaya Trang Campus. The research material was questionnaire. The Reliability value analyzing was 0.92.

The results were as follows:

1. In whole student's quality of life level of had got a good quality of life level such as life satisfaction, self-concept and socioeconomic factors were good level while health and functioning was medium level.
2. Comparison about differences personal factors of student's quality of life level found that different seniority and major influences to student's quality of life.

คำสำคัญ : คุณภาพชีวิต

Keywords : Quality of life

*ผู้พิมพ์ประสานงานไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ N_juntra@hotmail.com โทร. 0 7520 4063

1. บทนำ

สังคมของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยประกอบด้วยคนหลากหลายความเชื่อและแนวคิด ซึ่งการที่คนจำนวนมากใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันอาจส่งผลกระทบต่อการดำรงชีวิตซึ่งการดำรงชีวิตอย่างมีความสุขนั้นคือยอดปรารถนาของมนุษย์ทุกคนไม่ว่าเด็กหรือผู้ใหญ่ มั่งมีหรือยากจน ไม่ว่าชาติใด ศาสนาใดก็ตาม (สงบ ประเสริฐพันธ์, 2543) สถาบันการศึกษาควรเป็นสถาบันที่มีบทบาทหน้าที่ในการหล่อหลอมและให้การศึกษาแก่คนในสังคม โดยการเป็นแบบอย่างของการมีสภาพแวดล้อมของการเรียนรู้ที่ดี ที่จะสอนคนซึ่งต่างกันอย่างร่วมกันให้เคารพและเข้าใจกัน ยิ่งไปกว่านั้นสถาบันการศึกษาต้องมีบทบาทในการลอบคอดิ ของคนที่ถูกปลูกฝังมาตั้งแต่อดีตและพยายามสร้างประวัติศาสตร์ใหม่ซึ่งเป็นประวัติศาสตร์แห่งการยอมรับการมีความแตกต่างหลากหลายในสังคม แต่ก่อนที่จะทำสิ่งเหล่านี้ได้ สิ่งแรกที่สถาบันการศึกษาจะต้องทำคือการรับรู้ถึงการดำรงอยู่ของคนที่มีความแตกต่างหลากหลาย พยายามเปิดโอกาสให้คนทุกคนได้มีตัวตน ให้เขามีตำแหน่งที่ที่จะยืนอยู่ในสังคมนี้ได้อย่างเท่าเทียมกับคนอื่น ๆ และช่วยสร้างความมั่นใจให้กับคนทุกคนเมื่อเขาต้องก้าวออกไปสู่โลกภายนอกอันกว้างใหญ่ คุณภาพชีวิตจึงกลายเป็นหัวใจของทิศทางที่เปลี่ยนแปลงในการพัฒนาด้วย มิติแห่งคุณภาพชีวิตเท่านั้น ที่จะช่วยประคับประคองให้การพัฒนาเป็นไปอย่างมีคุณภาพและยั่งยืนโดยแสดงออกด้วยผลสำเร็จจากการพัฒนาคุณภาพคนให้เป็นผู้สมบูรณ์พร้อมทั้งกาย ใจ จิต และปัญญา พร้อมทั้งความสามารถในการสร้างสรรค์สังคมคุณภาพ สังคมแห่งการเรียนรู้ สังคมอันก่อปรด้วยความสมานฉันท์และความเอื้ออาทรต่อกัน(สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ,2545)

ปัจจัยที่ทำให้คนมีคุณภาพได้ก็คือการศึกษา ซึ่งการศึกษาที่ดีนั้นนอกเหนือจากการสร้างคนให้มีสติปัญญาและเป็นคนดีแล้วยังต้องสร้างให้คนมีความสุขด้วย เมื่อเด็กได้เรียนรู้อย่างมีความสุขจะทำให้เด็กเรียนรู้ที่จะดำรงชีวิตอย่างมีความสุข ดำรงชีวิตอย่างคนที่คิดถึงประโยชน์ของสังคมและประเทศชาติมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว เป็นคนที่มีความสุขในการที่จะช่วยเหลือผู้อื่นเป็นคนที่มีมีความสุขในการที่จะเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ เป็นคนที่มีมีความสุขที่จะทำงานและ สำคัญที่สุดคือคนที่มีมีความสุขที่จะทำประโยชน์ให้กับประเทศชาติและสืบต่อสิ่งที่เป็นความดีและความสุขนี้ไปถึงลูกหลานของเขาเหล่านั้นต่อไป(คันสนีย์ ฉัตรคุปต์,2543)

คุณภาพชีวิตจะแตกต่างกันขึ้นกับปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ เชื้อชาติ ศาสนา สถานภาพการสมรส อาชีพ รายได้ ระดับการศึกษา ปัจจัยทางสังคมและวัฒนธรรม เช่น ค่านิยมของสังคม ความเชื่อต่างๆ ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม และปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพ การประเมินคุณภาพชีวิตสามารถประเมินได้โดยตัวเอง เป็นการประเมินเชิงจิตวิสัยและประเมินโดยผู้อื่นเป็นการประเมินเชิงวัตถุวิสัย การประเมินคุณภาพชีวิตอาจประเมินทั้งเชิงจิตวิสัยและวัตถุวิสัย หรือประเมินเพียงอย่างใดอย่างหนึ่ง แต่ในการศึกษาเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตที่ผ่านมามักเป็นการประเมินเชิงจิตวิสัย เพราะเชื่อว่าคุณภาพชีวิตเป็นการรับรู้ของบุคคล ซึ่งจะมีความแตกต่างกัน การประเมินเชิงจิตวิสัยจะสามารถบอกถึงคุณภาพชีวิตได้ดีที่สุด (สุธาทิพย์ อุบลชาติ 2536 : 2; อ้างอิงจาก Burchardt 1985) ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของซัน (Zhan) ที่ได้สรุปองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพชีวิตไว้ 4 ด้าน คือ ความพึงพอใจในชีวิต (Life Satisfaction) อัตมโนทัศน์ (Self-Concept) ด้านสุขภาพและการทำงานของร่างกาย (Health and Functioning) และด้านสังคมและเศรษฐกิจ (Socio-economic Factors) ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับลักษณะพื้นฐานของแต่ละบุคคล (Personal Background) สิ่งแวดล้อมทางสังคมและวัฒนธรรม (Social Situation, Culture and Environment) ที่มีผลต่อการรับรู้ของบุคคลนั้น ๆ (ชนิดา เรืองเดช 2539 : 18;)

จากความสำคัญของคุณภาพชีวิตและเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ย่อมจะทำให้การคาดหวังว่าคุณภาพชีวิตของนักศึกษาที่ศึกษาในคณะคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการประมง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย วิทยาเขตตรัง ซึ่งเป็นสถาบันระดับอุดมศึกษา และเป็นสถาบันการศึกษาขั้นสูงของประเทศย่อมมีสูงตามไปด้วย เหตุนี้เอง ผู้วิจัยจึงมีความสนใจและเห็นถึงความจำเป็นในการที่จะศึกษา คุณภาพชีวิตของนักศึกษา อันเป็นกลุ่มบุคคลซึ่งจะเป็นกำลังสำคัญต่อการพัฒนาประเทศในอนาคต เพื่อให้ได้ทราบถึงระดับคุณภาพชีวิตตามตัวแปรส่วนบุคคล ทั้งนี้ เพื่อจะได้

ข้อมูลพื้นฐานมาเป็แนวทางในการวางแผนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักศึกษาให้ดียิ่งขึ้นไป และในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำแนวคิดของ ชาน (Zhan, 1992) มาใช้เป็นกรอบในการแบ่งการศึกษาคุณภาพชีวิตของนักศึกษาออกเป็น 4 ด้าน คือ ด้านความพึงพอใจในชีวิต ด้านอัตมโนทัศน์ ด้านสุขภาพและการทำงานของร่างกาย และ ด้านสังคมและเศรษฐกิจ

1.1 วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย

1. ศึกษาระดับคุณภาพชีวิตของนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการประมงมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย วิทยาเขตตรัง

2. เปรียบเทียบระดับคุณภาพชีวิตของนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการประมง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย วิทยาเขตตรัง จำแนกตามลักษณะบุคคล

1.2 ขอบเขตของโครงการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาคุณภาพชีวิตของนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการประมงมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย วิทยาเขตตรัง

คุณภาพชีวิตของนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการประมง หมายถึง ความรู้สึกรู้เข้าใจของนักศึกษาที่มีต่อความเป็นอยู่หรือการดำเนินชีวิตของตนเองในระหว่างศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย วิทยาเขตตรัง โดยผ่านการรับรู้ และประเมินด้วยตนเอง ซึ่งสามารถวัดได้ด้วยแบบวัดคุณภาพชีวิตที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยประยุกต์จากแนวคิดของ ชาน (Zhan, 1992) ประกอบด้วยองค์ประกอบที่สำคัญ 4 ด้าน ดังนี้

1. ด้านความพึงพอใจในชีวิต หมายถึง ความพึงพอใจของนักศึกษาเกี่ยวกับสภาพโดยทั่วไป สภาพแวดล้อม ที่พักอาศัย และการศึกษาในสถาบัน

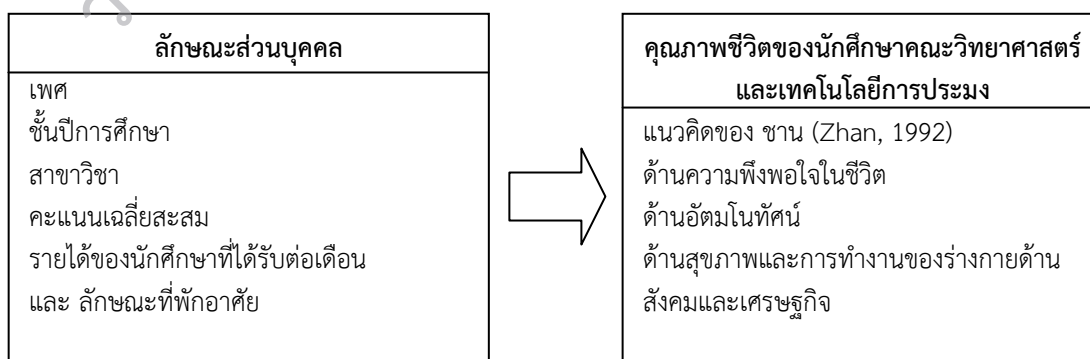
2. ด้านอัตมโนทัศน์ หมายถึง ความพึงพอใจของนักศึกษา เกี่ยวกับตนเอง บุคลิกภาพ คุณค่าในตนเอง ความเชื่อและยึดมั่นในศาสนา

3. ด้านสุขภาพและการทำงานของร่างกาย หมายถึง ความพึงพอใจของนักศึกษาเกี่ยวกับสุขภาพ การดูแลภาวะสุขภาพของตนเอง การออกกำลังกาย

4. ด้านสังคมและเศรษฐกิจ หมายถึง ความพึงพอใจของนักศึกษา เกี่ยวกับสัมพันธภาพภายใน ครอบครัว เพื่อนและอาจารย์ กิจกรรมทางสังคม และรายได้ที่ได้ในขณะศึกษา

1.3 กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสรุปได้ว่า มีปัจจัยหลายประการที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิต นักศึกษามหาวิทยาลัยราชมงคลศรีวิชัย วิทยาเขตตรัง ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยสนใจศึกษาเฉพาะลักษณะส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ ชั้นปีการศึกษา สาขาวิชา คณะแผนกเฉลี่ยสะสม รายได้ของนักศึกษาที่ได้รับต่อเดือน และ ลักษณะที่พักอาศัย ซึ่งสามารถเขียนภาพแสดงความสัมพันธ์ ดังนี้

2. วิธีการศึกษา

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจที่ศึกษาคุณภาพชีวิตของนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการประมง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย วิทยาเขตตรัง โดยเป็นการศึกษาระดับคุณภาพชีวิต และเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการประมง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย วิทยาเขตตรัง ที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกัน โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัย ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี ของ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการประมง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย วิทยาเขตตรัง ปีการศึกษา 2553 จำนวน 1,558 คน

กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่นักศึกษาระดับปริญญาตรี ของ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการประมง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย วิทยาเขตตรัง ชั้นปีที่ 1 – 4 จำนวน 310 คน การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากการใช้ตารางของเครจซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970 อ้างใน อีรวดี เอกะกุล, 2543)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการศึกษาเอกสารทฤษฎี แนวคิดต่างๆ รวมถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และสอดคล้องตามวัตถุประสงค์ รวมทั้งกรอบแนวคิดที่กำหนดขึ้น เพื่อศึกษาคุณภาพชีวิตของนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการประมง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย วิทยาเขตตรัง

โดยมีส่วนประกอบที่สามารถแบ่งได้ 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตของนักศึกษา ด้านความพึงพอใจในชีวิต ด้านอัตมโนทัศน์ ด้านสุขภาพ และการทำงานของร่างกาย และ ด้านสังคมและเศรษฐกิจ โดยแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 อันดับ

การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเพื่อการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ไปทดสอบความเชื่อมั่น (reliability) โดยการนำแบบสอบถามไปทดสอบ (pre-test) กับกลุ่มประชากรที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มที่ทำการศึกษาก่อนจำนวน 40 หน่วยตัวอย่าง มาตรวจให้คะแนน แล้วนำมาหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-coefficient) ของครอนบาค ซึ่งมีสูตรในการคำนวณดังนี้

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_x^2} \right]$$

เมื่อ α คือ ค่าความเที่ยง

n คือ จำนวนข้อ

S_1^2 คือ ความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ

S_x^2 คือ ความแปรปรวนของคะแนนรวม

ได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.9252 และผลจากการทดลองใช้จากแบบสอบถามทั้งหมด 38 ข้อ สามารถใช้ได้ทั้ง 38 ข้อ

การเก็บรวบรวมข้อมูลและการจัดกระทำข้อมูล

ข้อมูลปฐมภูมิ ได้แก่ ข้อมูลจากแบบสอบถาม ผู้วิจัยดำเนินการเก็บแบบสอบถาม ด้วยตนเองโดยแจกแบบสอบถามให้กับนักศึกษาโดยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างวันที่ 1 – 28 กุมภาพันธ์ 2553

ข้อมูลทุติยภูมิ ได้แก่ ข้อมูลเอกสารวิชาการ แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน ตลอดจนผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนา

วิเคราะห์โดยใช้ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อวิเคราะห์เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา และคุณภาพชีวิตของนักศึกษาในด้านต่าง ๆ

การวิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงอนุมาน

สถิติที่ใช้หาคุณภาพของเครื่องมือ ได้แก่ หาค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค

สถิติที่ใช้เปรียบเทียบความแตกต่างของคุณภาพชีวิต ได้แก่

- การทดสอบที (t – test) ในการเปรียบเทียบความแตกต่างของคุณภาพชีวิตของนักศึกษาจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลซึ่งแบ่งออกเป็นสองกลุ่ม

- การวิเคราะห์ความแปรปรวน (Analysis of variance : ANOVA) ในการเปรียบเทียบความแตกต่างของคุณภาพชีวิตของนักศึกษา จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลซึ่งแบ่งออกตั้งแต่สามกลุ่มขึ้นไป

- การเปรียบเทียบเชิงซ้อน (Multiple comparison) เพื่อเปรียบเทียบค่าความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ในกรณีที่การวิเคราะห์ความแปรปรวนมีนัยสำคัญทางสถิติใช้วิธีของตุรกี (Tukey HSD)

3. ผลการศึกษาและอภิปรายผล

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับคุณภาพชีวิตของนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการประมง มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรวิทยาดัตตัง โดยรวม และรายด้าน

คุณภาพชีวิต	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
ด้านความพึงพอใจในชีวิต	3.70	0.45	ดี
ด้านอัตมโนทัศน์	4.04	0.51	ดี
ด้านสุขภาพและการทำงานของร่างกาย	3.48	0.55	ปานกลาง
ด้านสังคมและเศรษฐกิจ	3.77	0.52	ดี
รวม	3.74	0.38	ดี

จากตารางที่ 1 พบว่า คุณภาพชีวิตของนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรวิทยาดัตตัง โดยภาพรวมอยู่ในระดับดี มีค่าเฉลี่ย 3.74 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความพึงพอใจในชีวิต ด้านอัตมโนทัศน์ และ ด้านสังคมและเศรษฐกิจ อยู่ในระดับดี ส่วนด้านสุขภาพและการทำงานของร่างกายอยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการประมง มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรวิทยาดัตตัง จำแนกตามเพศ

เพศ	$\bar{X}$	S.D	t	p-values
ชาย	3.77	0.47	0.497	0.620
หญิง	3.80	0.43		

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการประมง มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีวิชัย วิทยาเขตตรัง จำแนกชั้นปีการศึกษา สาขาที่ศึกษา คะแนนเฉลี่ยสะสม รายได้ของนักศึกษา และ ลักษณะที่พักอาศัย

ปัจจัยส่วนบุคคล	แหล่งความแปรปรวน	SS	MS	F	Sig.
ชั้นปีการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	1.998	.666	3.790	.011 *
	ภายในกลุ่ม	53.785	.176		
	ผลรวม	55.784			
สาขาที่ศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	1.858	.464	2.627	.035 *
	ภายในกลุ่ม	53.926	.177		
	ผลรวม	55.784			
คะแนนเฉลี่ยสะสม	ระหว่างกลุ่ม	.194	.049	.267	.899
	ภายในกลุ่ม	55.589	.182		
	ผลรวม	55.784			
รายได้ของนักศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	.743	.248	1.376	.250
	ภายในกลุ่ม	55.041	.180		
	ผลรวม	55.784			
ลักษณะที่พักอาศัย	ระหว่างกลุ่ม	.323	.081	.444	.777
	ภายในกลุ่ม	55.461	.182		
	ผลรวม	55.784			

จากตารางที่ 2 และ ตารางที่ 3 พบว่า คุณภาพชีวิตของนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการประมง มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีวิชัย วิทยาเขตตรัง จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลนั้น ชั้นปีการศึกษา กับ สาขาวิชาที่ศึกษา มีผลให้ระดับคุณภาพชีวิตของนักศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05

4. สรุป

4.1 อภิปรายผล

1. การศึกษาคุณภาพชีวิตของนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการประมง มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีวิชัย วิทยาเขตตรัง

คุณภาพชีวิตของนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการประมง มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีวิชัย วิทยาเขตตรัง ภาพรวมอยู่ในระดับดี และเพื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความพึงพอใจในชีวิต ด้านอัตมโนทัศน์ และ ด้านสังคมและเศรษฐกิจ อยู่ในระดับดี ส่วนด้านสุขภาพและการทำงานของร่างกาย อยู่ในระดับปานกลาง แสดงให้เห็นว่ามหาวิทยาลัยควรมีการพิจารณาเพิ่มปัจจัยที่จะทำให้คุณภาพชีวิตของนักศึกษาดีขึ้น โดยด้านที่ควรพิจารณาเป็นอย่างยิ่งได้แก่ด้านสุขภาพและการทำงานของร่างกายเพราะเป็นด้านที่คุณภาพชีวิตโดยเฉลี่ยของนักศึกษาต่ำที่สุด

จากการศึกษาพบว่าคุณภาพชีวิตของนักศึกษาด้านสุขภาพและการทำงานของร่างกายอยู่ในระดับปานกลาง โดยประเด็นนักศึกษาที่มีสุขภาพที่ดี ได้รับความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติตัวในการป้องกันโรคต่างๆ ใช้เวลาพักผ่อนโดยการฟังเพลง ดูโทรทัศน์ และมีสุขภาพร่างกาย จิตใจที่สมบูรณ์ มีคุณภาพชีวิตในระดับดี ส่วนประเด็นอื่น ๆ นักศึกษามีคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับปานกลาง นักศึกษาส่วนใหญ่ไม่ได้ให้ความสำคัญกับอาหารและโภชนาการของตนเองเท่าที่ควร การรับประทานอาหารไม่ครบ 3 มื้อ การรับประทานอาหารโดยไม่ได้อาหารคุณค่าให้ครบทั้ง 5 หมู่ สาเหตุหนึ่งที่นักศึกษามีคุณภาพชีวิตในด้านนี้ในระดับปานกลาง อาจจะเป็นเพราะร้านอาหารในโรงอาหารของมหาวิทยาลัยมีจำนวน

ไม่เพียงพอต่อความต้องการของนักศึกษา และร้านอาหารที่มีอยู่ในปัจจุบันก็มีจำนวนรายการอาหารไม่หลากหลาย รายการอาหารมีความคล้ายคลึงกัน ทำให้นักศึกษาไม่มีทางเลือกในการบริโภค นอกจากนั้นคุณภาพของอาหารที่จำหน่ายในโรงอาหารของมหาวิทยาลัยก็ไม่ดีเท่าที่ควร คุณค่าทางโภชนาการไม่ดีเท่าที่ควร ไม่สะอาด รสชาติไม่ดี

นักศึกษาของมหาวิทยาลัยส่วนหนึ่งเป็นนักศึกษาที่มีความจำเป็นในการบริโภคอาหารตามศาสนา ดังนั้น นักศึกษาจึงมีความต้องการให้เพิ่มจำนวนร้านอาหารอิสลามให้มากขึ้น เพื่อเพิ่มความมั่นใจในการบริโภคและนักศึกษามีทางเลือกในการเลือกรับประทานอาหารมากขึ้น นักศึกษาบางส่วนเป็นผู้ที่รักษาสุขภาพอนามัยจึงต้องการให้มีร้านอาหารเพื่อสุขภาพ รวมทั้งควรมีร้านจำหน่ายผลไม้สด และในขณะที่นักศึกษาบางส่วนสามารถเลือกรับประทานอาหารได้อย่างสมบูรณ์

การพัฒนาคุณภาพชีวิตนักศึกษาในด้านนี้ ควรมีการประชาสัมพันธ์และรณรงค์ให้นักศึกษามีความรู้และเข้าใจถึงความสำคัญของการที่ร่างกายได้รับอาหารในปริมาณที่เพียงพอต่อความต้องการของร่างกาย และคุณภาพที่เป็นประโยชน์ต่อร่างกาย นอกจากนั้นควรมีการประชาสัมพันธ์ให้นักศึกษาเห็นถึงผลเสียของการที่ร่างกายได้รับสารอาหารไม่ครบถ้วน

นอกจากนั้นมหาวิทยาลัยควรเอาใจใส่ต่อคุณภาพชีวิตของนักศึกษาในด้านนี้ โดยทำการดูแลเรื่องความสะอาด สุขอนามัยของโรงอาหาร และให้หน่วยงานที่รับผิดชอบเข้าไปทำการตรวจสอบคุณภาพและควบคุมดูแลร้านอาหารต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ

2. การเปรียบเทียบระดับคุณภาพชีวิตของนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการประมง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย วิทยาเขตตรัง เป็นดังนี้

ผลจากการเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของนักศึกษาที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกัน ซึ่งพบว่า เพศ ค่ะแนน เฉลี่ยสะสม รายได้ของนักศึกษาที่ได้รับต่อเดือน และ ลักษณะหอพัก เป็นปัจจัยที่ไม่ส่งผลต่อความแตกต่างของคุณภาพชีวิตของนักศึกษา ทั้งในภาพรวมและรายด้าน

ส่วนปัจจัยด้านชั้นปีที่ศึกษา และ สาขาวิชา เป็นปัจจัยส่วนบุคคลที่ส่งผลต่อความแตกต่างของคุณภาพชีวิตทั้งในภาพรวมและรายด้านนั้น ผู้วิจัยจะทำการอภิปรายทีละปัจจัยต่อด้านต่าง ๆ ดังนี้

ปัจจัยด้านชั้นปีที่ศึกษา เหตุผลที่ทำให้ให้นักศึกษาชั้นปีที่ 1 คุณภาพชีวิตด้านความพึงพอใจในชีวิตดีกว่าชั้นปีสูงๆ เพราะว่า ในชั้นปีที่ 1 มีความรู้สึกภูมิใจที่ได้เข้าเรียนในสถาบัน เป็นตามที่เราคาดหวัง การจัดการเรียนการสอนที่แตกต่างที่เดิม มีกิจกรรมที่สร้างความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อน ด้านสุขภาพและการทำงานของร่างกาย นักศึกษาชั้นปีที่ 1 มีคุณภาพชีวิตสูงกว่าชั้นปีที่ 2, 3 และ 4 เนื่องจากการจัดการเรียนการสอนซึ่งแตกต่างกันนักศึกษาชั้นปีที่สูงกว่าต้องเรียนหนังสือค่อนข้างหนักทำให้เครียดต่อการเรียนลักษณะการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของนักศึกษาแต่ละชั้นปี 1 มีช่วงเวลาที่จะใช้ในการพักผ่อน ออกกำลังกายหรือการดูแลตนเอง ในด้านต่าง ๆ ก็แตกต่างกันทำให้คุณภาพชีวิตด้านสุขภาพและการทำงานของร่างกาย ในแต่ละชั้นปีจึงมีน้อยแตกต่างกัน

สาขาวิชาที่นักศึกษาเรียนส่งผลต่อระดับคุณภาพชีวิตของนักศึกษาโดยในภาพรวม นักศึกษาสาขาเทคโนโลยีและสาขาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม มีคุณภาพชีวิตที่สูงกว่า นักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์ทางทะเล ซึ่งสาเหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากสภาพแวดล้อมทางด้านบุคคล อันได้แก่ อาจารย์ บุคลากรในสาขาวิชาที่นักศึกษาสังกัด รุ่นพี่ เพื่อน รวมทั้งรุ่นน้องภายในสาขาวิชาของนักศึกษา ให้สิทธิเสรีภาพแก่นักศึกษามาก จะทำให้นักศึกษามีความรู้สึกผ่อนคลาย และเกิดความรู้สึกว่าตนเองมีคุณภาพชีวิตที่ดีกว่า นอกจากนั้น การบริหารจัดการภายในสาขา การให้บริการในด้านต่าง ๆ แก่นักศึกษา รวมทั้งอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ต่าง ๆ ที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน ล้วนเป็นสิ่งที่ทำให้นักศึกษามีคุณภาพชีวิตที่ดีได้ นักศึกษาที่ศึกษาในสาขาวิชาที่มีอุปกรณ์การเรียนการสอนครบครัน บุคลากรสายสนับสนุนให้บริการด้วยความสุภาพ เป็นกันเอง นักศึกษาก็จะมีคุณภาพชีวิตที่ดี

4.2 สรุปและข้อเสนอแนะ

การศึกษาคุณภาพชีวิตของนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการประมง มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีวิชัย วิทยาเขตตรัง พบว่า คุณภาพชีวิตของนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการประมงมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย วิทยาเขต ด้านความพึงพอใจในชีวิต ด้านอัตมโนทัศน์ และด้านสังคมและเศรษฐกิจ อยู่ในระดับดี ด้านสุขภาพและการทำงานของร่างกายอยู่ในระดับปานกลาง

ผลการเปรียบเทียบระดับคุณภาพชีวิตของนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการประมงมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย วิทยาเขตตรัง พบว่า เพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายได้ต่อเดือนของนักศึกษา และ ที่พักอาศัย เป็นปัจจัยไม่ส่งผลกระทบต่อความแตกต่างของคุณภาพชีวิตของนักศึกษา ส่วนปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของนักศึกษาได้แก่ ชั้นปีที่กำลังศึกษาและสาขาวิชา

ความต้องการในการพัฒนาคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการประมง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย วิทยาเขตตรัง นักศึกษามีความต้องการในการพัฒนาคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ในด้านต่างๆ ดังนี้

ด้านความพึงพอใจในชีวิต นักศึกษามีความต้องการให้เพิ่มหอพักนักศึกษา และ สิ่งอำนวยความสะดวกภายในหอพัก เพิ่มอาคารเรียนพร้อมอุปกรณ์การเรียนการสอนที่ทันสมัย เพื่อสร้างบรรยากาศในการเรียน มีมุมพักผ่อนให้นักศึกษาอ่านหนังสือ และถนนทุกเส้นทางในมหาวิทยาลัยควรมีไฟเพื่อความปลอดภัยแก่นักศึกษา

ด้านอัตมโนทัศน์ นักศึกษามีความต้องการให้มีการส่งเสริมกิจกรรมทางศาสนา และ จัดให้มีการอบรมเพื่อพัฒนาตนเอง

ด้านสุขภาพและการทำงานของร่างกาย นักศึกษามีความต้องการ สถานที่และอุปกรณ์ในการออกกำลังกาย การจัดให้มีการตรวจร่างกายประจำปี

ด้านสังคมและเศรษฐกิจ นักศึกษาต้องการให้มีทุนการศึกษาเพิ่มมากขึ้น และ จัดกิจกรรมที่เน้นความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์และนักศึกษา

5. กิตติกรรมประกาศ

การศึกษานี้ได้รับทุนอุดหนุนวิจัยจากคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการประมง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย วิทยาเขตตรัง ผู้วิจัยขอขอบคุณเป็นอย่างสูง และขอขอบคุณสถาบันวิจัยและพัฒนาที่กระตุ้นและส่งเสริมตลอดจนอำนวยความสะดวกในทุกๆ ด้านแก่ผู้วิจัย สุดท้ายนี้ขอขอบคุณนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการประมงทุกท่าน ที่ช่วยตอบแบบสอบถาม และได้ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยครั้งนี้

6. เอกสารอ้างอิง

ชนิดา เรืองเดช. 2539. คุณภาพชีวิตของอาจารย์แพทย์ ในคณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ปริญญาณิพนธ์ วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต. สาขาวิชาสุขภาพจิต.บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

คันสนีย์ ฉัตรคุปต์. 2543. ความบกพร่องในการเรียนรู้หรือแอลดี: ปัญหาการเรียนรู้แก้ไขได้. คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. กรุงเทพฯ.

สงบ ประเสริฐพันธ์. 2543.ร่วมกันสร้างสรรค์คุณภาพการเรียนรู้.สุวีริยาสาสน.กรุงเทพฯ

สุธาทิพย์ อุปลาบดี. 2536. การศึกษาคุณภาพชีวิตของผู้ป่วยมะเร็งเม็ดเลือดขาว. ปริญญานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาพยาบาลศาสตร์. บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยมหิดล.

Zhan, L. 1992. Quality of Life: Conceptual and Measurement Issues. Journal of Advanced Nursing. Vol.17: 795-800.